

ՄՐԵՆԵԼԱԹ ՅԱԼԱԲԵՐ

ՆԿԱՐԻՉԸ

Ձեռքերը ծալած երկար ատեն գլխիկոր երազել, երազել յոգնած , տխուր , ձանձրացած եւ քարախուռն , սպասումի տենչերով , ապա քա- կել զանոնք , անհունն ի վեր կարկտել, ու սպասել զարձեռով գլխիկոր յոգնած , տխուր , ձանձրացած եւ քարախուռն սպասումի տենչերով ...

Յանկարծ , կիսաբաց պատուհանէ մը կը լսէք ջութակի մը լալ- կան, հիւանդ չեչտերը որ կը համապատասխանեն ձեր սպասումներուն, որ կուլան ձեզի պէս նուազկուտ ու հատած . . . ապա նսխերգանքը կը վերա- կսի . ձայն մըն ալ կը խառնուի անոր մեղմօրէն, թոյլ տրտմութիւն մը կը զգաք որ սակայն լաւագոյն հանգիստն է տառապող հոգիին համար . կ'ուսկնդրէք անոր , գրեթէ թալկացած, չլալով եւ հատնելով գերազոյն զգայնութեան մը ներշնչումներուն մէջ . . .

Մովեզրն ի վեր լոյս ժպիտով աղայ մը կը յառաջանայ յամբարար, հազիւ քսան տարեկան և Ջղաձիգ ու անհանդիստ կ'եքեքի : Մեղմաղ- ձոտ նշման է այդ աղուոր տղան, որ մեղեդիին կ'ուսկնդրէ, գուցէ զբա- նեցու համար բուժումը իր վիրտերուն , սպասումի անձկոտ այս վայր կեանքներուն մէջ :

Իսայց, ի զո՛ւր, սիրելին՝ Ղոր անգամ մը միայն տեսաւ , չերեւիր, չե- րեւիր քնա՛ւ : Զգացումի հետապնդումով յամառ , կաշկանդուած ուն ծանօթին գերող հմայ, ներէն, նոյն անհամբեր շարժումները կը կրկ- նէր, տարտամ երկուակայութեամբ մը դիմովցած :

Վայրկենապէս յղացուած երկու միջոց կայ ա՛լ հանգիստ ըլլալու . մոռնալ զայն եւ լայ նուազի անոյշ ողբերով . կամ մոռնալ կեանքը , ծա- վուն փոսանչ կոսակներուն մէջ . . . ո՞րը երկուքէն . . .

• • •

Արուեստագէտի նուրբ ճաշակը լիապէս յագեցած էր անկէ . այն նուրբ ու ճապուկ հասակէն որ օրօրուելով կը յրջագայէր այդ իրիկուն ծովափին մօտ . ճերմակ նաւակէ մը դուրս ելած . . . Արեւելեան հրան- զապնակի մը ամբողջ վառ համադրութիւնը պարպուած էր վրան եւ պաշտելի կ'ապոյտ մը լճացած էր թաց աչքերուն ետին : Հովէն գող- ցուած նուրբ չղարչն ալ անոր մերկութեան անդիմադրելի հմայքը կը ցուցադրէր, որուն առջեւ նկարիչը դողաց , եւ զայն սիրելու պէս հի- ւանդ ըլլալ զգաց :

ձնիմանալի զօրութիւն մը գէպ ի առաջ մղեց զինքը , վայելի , համար երանութիւնը երկինքէն զրկուած աշխարհին . բայց քայլերը կեցան . կրակ մը կ'աշխարհ իր սիրտը ու խառնակ մը ոտքերը . . .

Ծովը նոյն պահուն չէր շառաչեր , չօլը նոյն ատեն չէր շնչեր երկինքը նոյն պահուն զօրն չուէէր . այսպէս երեւցաւ Նէմային , որ ուստային աշխարհ մը իոխադրուած ըլլալ կը զգար , ուր կը թաղուէր ճառագայթներու իրար անցած ծիրանի ցոլեքերուն մէջ . . .

Այլ բարակ մարմինէն կը ծորէր ա'յդքան շնորհ ու գեղ , ա'յդքան կախարհաւք . . . երկնային կեանքի շօշափելի մէկ պատկերն էր անիկա զոր երեք կրքած ըլլալ զմանալ քանաստեղծին երեւակայութիւնը , իր տեսնէն վառ թափանցումներուն մէջն իսկ : Սակայն աստուկի մը կեանքը ունեցաւ անոր երեւումը . ամէն գեղեցիկ քաներու պէտ . ճերմակ նաւակը քնեց տաքաւ վայն եզերքէն . ու նկարիչը մնաց հոն տխուր , թեւերը ծալած , մինչեւ որ հորիզոնէն անդին անհետ եղաւ ան :

Ո՛ր մէկ ծալք կը գծուէր զէմքին վրայ . աչքերը կ'աւախուէր , իրենց երկար ու վեր դարձած թարթիչներուն մէջէն նայուածքի նուաղում մը կը սահնցնէին : Ատիկա քաղցրութիւն մըն էր համակ : Իր կարմիր բերանը , գոց կրմնար կոկոնի մը պէս , չանիծելու համար թերեւս ստեղծողը որ իրեն թեւեր չէր տուած . . . :

Իրիկնապահը սքանչելի էր . արեւմուտքը ոսկեղօծուած , երկինքէն սիրուն երամներ կը սահէին , ջուրին մէջ վտառներ լոյսը միջոցին մէջ կ'ոգեւարէր , խառակներուն ցից գլուխները ժպտաւ մը ունէին . տիեզերքի մէջ ամէն իր կը խնդար հանգչա՛ծ . միայն նկարիչը հանգիստ չունէր եւ կուլար ձեռքերը ծալած երկար տառն . գլխիկոր , սպասումի տենդերով . . . :

Վերագարձը անտանելի եղաւ :

• • •

Նկարիչը ուսանող մըն էր դեռ . ու յաջորդ տառուածն համար մըրցում կար իր ընկերներուն հետ , լաւագոյն պատկերը հեղինակողին փայլուն ապագայի մը խոտորումով : Աւա՛ղ , որ ծովափին զոհած էր իր ժամանակէն մեծ մաս մը . յաջորդ օրը ձեռնուռնայն պիտի մնար զըզրոցին մէջ . հաղիւ քանի մը արագասահ ժամեր կային եւ դեռ իր չինելիք նկարին մտառապարն անգամ չուներ : Ծաք գլխով մը յանկարծ այս բանը մտածեց . երանգապնակը ձեռք առաւ , ապա մտաները անոր վրայ գտնուած ներկերուն հետ խաղացին , տեսակ մը ջգածգութեամբ : Երանգներու մէջ հալած , հանգրիճուած չղարչներու պէս փափուկ , իր ամբողջ երեւակայութիւնն էր առիկա , իր սէրը թերեւս , նաւակին աղջիկը կեանք առած էր երանգապնակին վրայ , գոյներու ներդաշնակ իրարանցումներուն մէջէն , ա'յնքան ազուար . . . :

Ու , ամոսպանքի , յուսահատութեան մէկ պահը չերշնջումի գերապանցող գլուխ-գործոց մը ստեղծեց . . . :

Օր . ՀԱՅԿԱՆՈՅԸ Մ .